

LOŠINJ+NAVA=LOSINAVA Do subote traje Festival »Lošinjskim jedrima oko svijeta«

Lošinjani se ponosno sjećaju zlatnog doba pomorstva

Iz mora zanimljivih informacija, ovaj festival ističe i onu da su lošinjski brodovlasnici imali čak 127 brodova te 23 broda u suvlasništvu, stoga ne čudi da su upravo regate i brodice nositelji ovog festivala

Martina KRAJINA MRŠO
 Foto TZG Mali Lošinj

Već tradicionalno, tijekom rujna mještani i posjetitelji Lošinja imaju priliku uživati u bogatom programu posvećenom pomorskoj i brodogradnoj tradiciji ovog otoka. Organizatori su za sve zainteresirane pripremili mnoštvo regata, predavanja, sportskih događanja, koncerata i edukativnih predavanja te radionica. Samo značenje naziva festivala LOSINAVA je zapravo kombinacija »Lošinja« i »Nave«, broda, odnosno vrste jedrenjaka duge plovidbe s tri jedra. Projekt je sufinanciran sredstvima Europske unije iz Europskog fonda za pomorstvo i ribarstvo putem nacionalnog Operativnog programa za pomorstvo i ribarstvo za razdoblje od 2014. do 2020. godine, intenzitetom od 100 posto. Ovaj segment lošinjske povijesti izabran je za turističku promociju zbog svoje specifičnosti i namjere da se lošinjskim gostima, ali i domaćem stanovništvu, približi bogat i nadasve zanimljiv život hrabrih, poštovanih i sposobnih lošinjskih moreplovaca, brodograditelja te brodovlasnika koji su ovaj otok, zapravo neprikladan za razvoj brodarstva, učinili centrom pomorstva istočnog Sredozemlja 19. stoljeća.

Festival je otvoren defileom 3. rujna u malološinjskoj luci nakon čega je održana 10. Lošinjska regata pasara na vesla, tradicionalna veslačka utrka u kojoj se natječu drvene barke (pasare duljine do 4,3 metara te pasare dulje od 4,3 metara), po uzoru na nekadašnje veslačke regate pasara održavane krajem 19. stoljeća u malološinjskoj luci, a jedan od organizatora bio je i ravnatelj lošinjske Nautičke škole profesor Eugen Jeličić. Veloselskom regatom maštela (bačvi) otvorenje se preselilo i u Veli Lošinj, a u večernjim satima sve su zabavljali Gustafi.

Regate i brodice

Iz mora zanimljivih informacija, ovaj festival ističe i onu da su lošinjski brodovlasnici imali čak 127 brodova te 23 broda u suvlasništvu, stoga ne čudi da su upravo regate i

Tradicijske regate sve su popularnije i među sudionicima i među publikom

I za najmlađe je bio organiziran niz radionica i edukacija

brodice nositelji ovog festivala. A osim regate pasara, u sklopu Festivala održana je i 5. Noćna regata tradicijskih barki na jedra pod svjetlima reflektora u luci Mali Lošinj te 40. Lošinjska regata – regata lošinjskih olimpijaca. Naime, ipak je Lošinjan Agostino Straulino bio najveći jedriličar u talijanskoj olimpijskoj povijesti. Posljednja regata u nizu je 46. Nerezinska regata tradicijskih barki na jedra koja se održavala u razdobljima od 1920. do 1942., zatim od 1954. do 1966. te od 2011. godine do danas. Upravo se ove godine obilježava 10. obljetnica održavanja od njezine revitalizacije, a ova regata ujedno obilježava i završetak festivala LOSINAVA.

Za četvrtak, 15. rujna najavljen je predstavljanje umjetničke skulpture »Adio« kod

crkvice Annunziata, posvećene Mariji Stuparić, ženi kapetana Aldebranda Petrine koja je mašuci pozdravljala svog ljubljenoj koji je plovio u daljinu. Skulptura simbolizira ljubav i vjernost, a njome se podsjeća na povijesnu činjenicu da svaki bi lošinjski brod, kad bi isplovio iz luke za daleko putovanje, pristao u jednoj od najljepših lošinjskih uvala – uvali Čikat – ispred crkvice Annunziata gdje bi se posada iskrcala te u crkvići s obitelji izmolila krunicu (ruzarij) prije rastanka. Kako je izgledao ispraćaj pomoraca dočarava scenski prikaz »Pozdrav kapetanu« koji će također biti izveden 15. rujna.

Muzej na otvorenom

Festival je ponudio jedinstvenu priliku uživanja

Interpretacijski centar pomorske baštine – loger »Nerezinac«

u zalasku sunca uz prezentaciju pomorske baštine na logeru »Nerezinac«. Oni koji to nisu uspjeli do sada doživjeti imaju još jednu priliku 15. rujna. Riječ je o jedrenjaku obnovljenom po uzoru na lošinjske logere s kraja 19. stoljeća koji je zapravo interpretacijski plovidbeni centar pomorske baštine i »muzej na otvorenom«.

Organizatori su mislili i na najmlađe te je za njih osmišljen niz radionica i edukacija. Jedriličarski klub Jugo zadužen je za poučno jedrenje, a bila je organizirana i Mala škola pletenja mreža s Fabijanom Jurčevićem te Mala škola brodogradnje u kojoj su izradivali tradicionalni drveni brod zajedno s Udrugom StolArt. A posljednjeg dana Festivala, 17. rujna, na rasporedu je

promatranje neba i nebeskih tijela s Astronomskim društvom »Leo Brenner«.

Izložbe i predavanja također su neizostavni dio cjelokupnog programa Festivala »Lošinjskim jedrima oko svijeta« pa je tako do subote moguće prošetati Rivom lošinjskih kapetana i uživati u izložbi »Ex voto Čikat – zavjetnoj baštini lošinjskih pomoraca«. Istoimeno predavanje održali su Irena Dlaka i lošinjski Klub Pomoraca u Muzeju Apoksiomena, dok je u Palači Fritzi bila održana studijska izložba »S Jadrana do Arktika«. Zanimljivo je bilo predavanje Galiola museuma »Lošinjske lanterne i lanternisti«, a sutra je na redu i ono dr. sc. Julijana Sokolića i lošinjskog Kluba Pomoraca pod nazivom »Lošinjski brodograditelji«

Glazba, teatar i tradicija

Nakon Gustafa koji su obilježili sam početak Festivala, zabavni program nastavljen je koncertima Magic Guitarsa, Tedija Spalata i klapa Čikat na logeru Nerezincu, dok su u sklopu Pomorske večeri Tragovima Olivera nastupili Petar Dragojević, Dupini i Tedi Spalato. Predstava »Kalafat, papagalo i batana« na rasporedu je u petak, 16. rujna, a zadnjeg dana Losinave u Nerezinama će koncert održati Daleka obala. Jedno od zanimljivijih događanja bila je i Pomorska večer u kojoj se zasigurno uživalo u nastupima folklornih skupina, puhačkog orkestra, mažoretkinja, klapa te izložbenim stolovima na kojim su prikazane tradicijske pomorske vještine i zanati.

(13.9.), dok je za srijedu, 14. rujna najavljeno predavanje Željka Skomersića »Lošinjska regatna pasara«.

Sport i degustacije

Festival LOSINAVA ima i sportski karakter pa su tako održani 18. Međunarodni vaterpolski turnir »Dobri dupin« te 2. Međunarodni ženski vaterpolski turnir »Plejade«.

Dakako, festival je moguće i »okusiti«. Tako je moguće kušati gastronomsku ponudu na izletničkim brodovima te kasnije uživati na koncertu. Tijekom trajanja Festivala svi su posjetitelji imali priliku uživati u gastrodelicijama u lošinjskim restoranima kušajući »Jela lošinjskih kapetana«. U ponudi je riblji meni po jedinstvenoj cijeni (3 slijeda i čaša vina), a sudjeluju: Restoran Artatore, Restoran Baracuda, Restoran Bocca Vera, Borik Mediterranean Bar, Konoba Cigale, Gastro pub Deveron, Steakhouse Diana, Restoran Eki, Hotel i Restoran Manora, Konoba Silvana, Restoran Veli žal i Restoran Za Kantuni.

Prizor koji vole vidjeti i domaći i gosti

Predstavljeni su i stari pomorski zanati

Večernji pomorski ugođaj ono je što se još dugo pamti